

१२ सर्गः ज्ञानवृद्धिमाप्नुयात् परोद्विविधः अभियोक्ता तद्विशिष्टबलो
ऽपरोऽन्यदति ॥ ३४ ॥

भ० प्रयाणेत्यादि । यानाश्रययोः कालः कथ्यते परे शत्रौ प्रया
णमात्रेण प्रसाध्येऽभिभवनीये सति राजा यानेन वर्त्तेत स्ववृद्धौ
यतेत कीदृशः सन् आत्मदेशस्य कृताभिसर्वतोभावेन रक्षा येन
तादृशः अरेः शत्रोर्विघातं खेषां दुर्गादिकर्माणां परैरुपहन्यमा
नानाञ्च रक्षां कर्त्तुमशक्नुवन् असमर्थो भवन् परं अयेत यतो वृ
द्धिमाप्नोतीत्यर्थः ॥ ३४ ॥

एकेन सन्धिः कलहेऽपरेण कार्योऽभितोवा प्रस
मीक्ष्य वृद्धिं । एवं प्रयुञ्जीत जिगीषुरेतानीतीर्विजान
न्नहितात्मसारं ॥ ३५ ॥

ज० म० यदा तु सहायसाध्यं कार्यं पश्येत् तदा सन्धिविग्रहासनद्वैधी
भावङ्गकेदित्युपदिशन्नाह एकेनेत्यादि । अभितउभयपार्श्वयोः
सन्धिना विग्रहेण वा वृद्धिं प्रसमीक्ष्य पश्चादे केन शत्रुणा स्वयमभि
युक्तेन सन्धिः अपरेण सहायाभियुक्तेन विग्रहः कार्येणैवमुक्तेन
प्रकारेण अहितस्य शत्रोरात्मनश्च सारं बलाबलं विजिगीषुर्वि
जानन् एतानीतोः पादुण्यलक्षणाः प्रयुञ्जीत ॥ ३५ ॥

भ० एकेनेत्यादि । द्वैधीभावप्रकारः कथ्यते अभितउभयपार्श्वयोः
सन्धिविग्रहाभ्यां स्ववृद्धिं प्रसमीक्ष्य निरूप्य पश्चादेकेन शत्रुणा